

Роль цільових фондів державного бюджету у фінансуванні соціально-економічного розвитку

Піхоцька О. М.¹

Опубліковано	Секція	УДК
13.10.2022	Економіка	336.14

DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7371427>

Ліцензовано за умовами Creative Commons BY 4.0 International license

Анотація. Завдання щодо прискорення соціально-економічного розвитку регіонів і розвитку інвестиційної привабливості територій на тлі євроінтеграційних прагнень України обумовлює необхідність удосконалення механізмів фінансової підтримки здійснення державної регіональної політики. Досягнення відповідності української економіки Копенгагенським критеріям загострює необхідність удосконалення процесів формування та ефективного використання бюджетних ресурсів, підвищення прозорості у використанні державних коштів. Важливим кроком на даному шляху стало створення спеціального фонду державного бюджету України у контексті запровадження казначейського обліку та посилення контролю за використанням коштів бюджетних установ, які не фінансувалися бюджетом, а також створення Державного фонду регіонального розвитку, який дозволив запровадити в Україні фінансування програм та проектів регіонального розвитку на конкурсній основі, що мають на меті розвиток регіонів, підвищення їх конкурентоспроможності, забезпечення високої якості життя громадян.

У статті досліджено роль цільових фондів державного бюджету у фінансуванні соціально-економічного розвитку. Охарактеризовано природу, структуру, джерела наповнення і напрямки використання коштів спеціального фонду державного бюджету і Державного фонду регіонального розвитку. Узагальнено рекомендації щодо удосконалення засад формування та використання коштів цільових фондів державного бюджету у фінансуванні соціально-економічного розвитку.

Ключові слова: цільові фонди, спеціальний фонд, Державний фонд регіонального розвитку, фінансування соціально-економічного розвитку.

---

¹ Піхоцька О. М., к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів, Національний університет «Львівська політехніка», <https://orcid.org/0000-0002-1916-4510>

The role of special funds of the state budget in financing social and economic development

Annotation. The task of accelerating the socio-economic development of the regions and developing the investment attractiveness of the territories against the background of Ukraine's European integration aspirations determines the need to improve the mechanisms of financial support for the implementation of state regional policy. Achieving compliance of the Ukrainian economy with the Copenhagen criteria exacerbates the need to improve the processes of formation and effective use of budget resources, increase transparency in the use of public funds.

The article examines the role of state budget trust funds in financing social and economic development. The nature, structure, sources of filling and directions of use of funds of the special fund of the state budget and the State Fund of Regional Development are characterized. Recommendations for improving the principles of formation and use of state budget funds for the financing of social and economic development are summarized.

The results of the study prove that in the conditions of a deficit of funds of the general fund of the state budget for the implementation of planned expenditures of current activities and development of state administration bodies, the funds of the special fund remain an additional source of covering the existing deficit.

It was also established that in the conditions of a shortage of funds from the state and local budgets for the implementation of planned development expenditures, the SFRD is an additional source of funding for the economic development of regions. Despite the positive aspects of the introduction of the SFRD, as a result of the analysis, project financing problems were revealed, and the principles of its operation need further improvement.

Keywords: target funds, special fund, State Fund for Regional Development, financing of socio-economic development.

Вступ

Завдання щодо прискорення соціально-економічного розвитку регіонів і розвитку інвестиційної привабливості територій на тлі євроінтеграційних прагнень України обумовлює необхідність удосконалення механізмів фінансової підтримки здійснення державної регіональної політики. Досягнення відповідності української економіки Копенгагенським критеріям загострює необхідність удосконалення процесів формування та ефективного використання бюджетних ресурсів, підвищення прозорості у використанні державних коштів. Важливим кроком на даному шляху стало створення спеціального фонду державного бюджету України у контексті запровадження казначейського обліку та посилення контролю за використанням коштів бюджетних установ, які не фінансувалися бюджетом, а також створення Державного фонду регіонального розвитку (далі ДФРР), який дозволив запровадити в Україні фінансування програм та проектів регіонального розвитку на конкурсній основі, що мають на меті розвиток регіонів, підвищення їх конкурентоспроможності, забезпечення високої якості життя громадян.

Дослідженню окремих напрямів формування спеціального фонду присвячені праці таких вчених, як О. Василик, В. Дем'янишин, О. Кириленко, Н. Нечипорук, Ю. Пасічник, К. Павлюк, С. Свірко, В. Чепенко В., В. Федосов, С. Юрій та інші. Питанням фінансування соціально-економічного розвитку регіонів за рахунок виконання галузевих і окремих бюджетних програм, проблемами пошуку додаткових джерел фінансового забезпечення регіонального розвитку та ефективності їх фінансування займаються такі українські учені: Г. Возняк, О. Кириленко, І. Луніна, В. Опарін, С. Пухир,

І Сторонянська, О. Шишко та інші. Разом з тим, у науковому просторі бракує комплексних досліджень за відповідною проблематикою.

Метою статті є дослідження ролі цільових фондів державного бюджету у фінансуванні соціально-економічного розвитку.

Результати

Спеціальний фонд у складі державного бюджету України вперше запроваджений у 2000 році на основі Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456. На сьогодні Бюджетний кодекс є єдиним нормативним документом, який забезпечує правову базу для формування спеціального фонду бюджету. Обсяг спеціального фонду державного бюджету, взаємозв'язок між джерелами надходження і напрямками використання коштів щорічно затверджується законом про Державний бюджет України.

Бюджетним кодексом визначено, що складовими частинами бюджету є загальний і спеціальний фонд. Визначення дефініції “спеціальний фонд бюджету” в українському законодавстві немає. В економічній літературі спеціальний фонд трактується як “...класичний випадок закріплення джерела доходів за статтею видатків, за якого певні види доходів призначаються на фінансування певних видів видатків” [1], “...грошові кошти, що є в розпорядженні держави і мають цільове призначення” [2, с.602], “...кошти, що надходять з конкретною метою і використовують на відповідні витрати за рахунок цих надходжень” [3, с.131].

Таким чином, спеціальний фонд бюджету, на відміну від загального, має формуватися з конкретно визначених джерел надходжень і використовуватися на фінансування конкретно визначених цілей. Передача коштів між загальним та спеціальним фондами дозволяється тільки в межах бюджетних призначень шляхом внесення змін до закону про Державний бюджет України.

Статтею 13 Бюджетного кодексу України спеціальний фонд визначено однією із складових бюджету. До спеціального фонду віднесено:

- доходи бюджету, які мають цільове спрямування, у т.ч. власні надходження бюджетних установ;
- видатки бюджету, що здійснюються за рахунок конкретно визначених надходжень спеціального фонду бюджету (у т. ч. власних надходжень бюджетних установ);
- кредитування бюджету (повернення кредитів до бюджету з визначенням цільового спрямування та надання кредитів із бюджету, що здійснюються а рахунок конкретно визначених надходжень спеціального фонду бюджету);
- фінансування спеціального фонду державного бюджету.

За інформацією Державної казначейської служби України про виконання державного бюджету України до спеціального фонду державного бюджету за останні три роки поступило від 10,2% до 14,3% від загальної суми доходів. Частка доходів, яка має цільове призначення і використовується на конкретні цілі, залишається низькою, однак за останні роки має тенденцію до зростання.

Спеціальний фонд сформований за рахунок двох основних джерел: цільових податкових та неподаткових надходжень. Спеціальний фонд формується здебільшого з наступних податкових надходжень:

- акцизний податок з вироблених в Україні пального і транспортних засобів, а також акцизний податок із ввезених на митну територію України пального і транспортних засобів, частка яких складає близько 80%;
- ввізне мито на нафтопродукти і транспортні засоби та шини до них (бл. 11%);
- податок на додану вартість з ввезених на митну територію України транспортних засобів (бл. 4%);

- екологічний податок, що справляється за утворення радіоактивних відходів та/або тимчасове зберігання радіоактивних відходів їх виробниками понад установленій особливими умовами ліцензії строк (бл. 1,7%);
- рентна плати за використання інших природних ресурсів (бл. 0,7%).

Неподаткові надходження, які мають цільове спрямування, у структурі доходів спеціального фонду державного бюджету протягом останніх років становили 43,3-57,5%.

Важливою складовою неподаткових надходжень спеціального фонду бюджету є власні надходження бюджетних установ (у т. ч. наукових установ Національної академії наук України й галузевих академій наук), які утримуються за рахунок коштів державного бюджету, у т. ч. орендна плата за користування військовим майном, майном Національної академії наук України і галузевих академій наук, 50 % орендної плати за користування іншим майном, що належить бюджетним установам, які утримуються за кошти державного бюджету.

У цілому в Україні спостерігається позитивна динаміка обсягів власних надходжень бюджетних установ у спеціальному фонді державного бюджету.

За своєю сутністю власні надходження бюджетних установ є "...економічними відносинами, пов'язаними з розподілом і перерозподілом основного централізованого фонду грошових коштів держави шляхом мобілізації фінансових ресурсів за допомогою надання платних послуг, отримання добровільних та інших надходжень, зарахування їх на рахунки бюджету й спрямування на цілі, передбачені бюджетом і кошторисами" [4, с.49].

Доходи бюджету включають власні надходження бюджетних установ, які складаються із надходжень від плати за послуги, що надаються бюджетними установами згідно із законодавством, а також інші джерела власних надходжень бюджетних установ. Зазначене передбачено і нормами частини третьої ст. 29 Бюджетного кодексу України.

Кошти спеціального фонду використовуються у межах сум, що фактично надійшли до нього на певну мету. Залишки невикористаних коштів на рахунках спеціального фонду на кінець бюджетного періоду Державною казначейською службою України зберігаються і направляються на покриття відповідних витрат у наступному бюджетному періоді з урахуванням їх цільового призначення. Якщо у наступному бюджетному році при плануванні показників бюджету відсутні джерела для формування спеціального фонду, то невикористані кошти спеціального фонду перераховуються до загального фонду бюджету.

Отримані до спеціального фонду державного бюджету України кошти спрямовуються на реалізацію програм та заходів, визначених Бюджетним кодексом.

Державний бюджет в Україні формується із загального і спеціального фондів. Із загального фонду фінансуються видатки, призначені для виконання державою загальних функцій (надання освітніх і медичних послуг, соціального захисту, оборони і т. д.). У ці ж сфери перерозподіляють і кошти спеціального фонду, але з однією суттєвою відмінністю – вони мають конкретні, чітко визначені джерела наповнення і напрями використання. Наприклад, у 2018 році для фінансування дорожньої галузі у складі спеціального фонду державного бюджету створено державний дорожній фонд.

У багатьох західних країнах фінансування видатків на соціальний захист та соціальне страхування здійснюються за рахунок надходжень від податків на доходи фізичних осіб. Така модель є раціональною і обґрунтованою, "оскільки дозволяє зблизити адресатів соціальних послуг та групи осіб, які несуть податкове навантаження. Структуризація загального фонду дозволила б сформувати чітку прив'язку обсягу державних послуг та благ до рівня структури податкового навантаження на економіку. За такої моделі громадяни матимуть чітке уявлення про

те, куди йдуть їхні податки, і, відповідно, більш свідомо ставитимуться до питань оподаткування» [5].

Таким чином, спеціальний фонд бюджету створений як важливий крок до підвищення прозорості у використанні державних коштів, зокрема з метою поліпшення звітності за державні кошти, які раніше спрямовувалися до численних позабюджетних фондів.

ДФРР створений у 2012 році у складі загального фонду державного бюджету України. З часу створення фонду приймалися нові нормативно-правові акти, вносилися до них зміни та доповнення. Статтею 24-1 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 р. № 2456 визначено прогнозовані обсяги фонду та шляхи спрямування коштів [6]. У цьому ж році Кабінетом Міністрів України запроваджено порядок використання коштів ДФРР та критерії їх розподілу. Постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання державного фонду регіонального розвитку» від 18.03.2015 р. №196 затверджено порядок підготовки, оцінки та відбору інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватись за рахунок коштів ДФРР [7].

ДФРР є важливим інструментом регіональної політики України та реалізації стратегії регіонального розвитку. Постановою Кабінету Міністрів від 05.08.2020 р. № 695 затверджено Державну стратегію регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Стратегія визначає генеральний вектор сталого розвитку регіонів та розроблення нових підходів державної регіональної політики відповідно до Цілей сталого розвитку України до 2030 року, затверджених Указом Президента України від 30.09.2019р., а саме [8]:

- перехід до територіально спрямованої політики розвитку на основі стимулювання використання власного потенціалу територій,
- надання підтримки окремим територіям, що характеризуються особливими проблемами соціально-економічного розвитку, високим історико-культурним потенціалом, екологічними умовами та потребами охорони навколишнього природного середовища.

Основним джерелом фінансового забезпечення реалізації Стратегій є ДФРР. Кошти ДФРР спрямовуються на реалізацію програм і проектів регіонального розвитку, що відповідають пріоритетам та завданнями, визначеними державною та регіональними стратегіями розвитку.

ДФРР є бюджетною програмою, основним завданням якої є фінансова підтримка проведення регіональної політики держави шляхом фінансування проектів регіонального розвитку. В основі такого механізму лежить багаторівневий конкурсний відбір проектів на державному та місцевому рівнях, кошти яких розподіляють за певними визначеними критеріями для усіх громад. Коло поданих до фінансування проектів найрізноманітніше: від проектів з відновлення історичних пам'яток до будівництва та ремонту шкіл, амбулаторій, доріг, спортивних майданчиків.

Згідно ст. 24-1 Бюджетного кодексу України при складанні Бюджетної декларації та проекту державного бюджету України ДФРР визначається в обсязі не менше 1 % прогнозованої величини доходів загального фонду проекту Державного бюджету на відповідний бюджетний період [1]. Однак протягом 2012-2015 рр. встановлена норма не виконувалась, а з 2016 року щороку зупиняється законами про Державний бюджет України на відповідний рік розділом «Прикінцеві положення», що призводить до виділення коштів ДФРР у обсягах, менших ніж передбачено Бюджетним кодексом.

Утім, оскільки обсяг коштів ДФРР затверджується саме законом про Державний бюджет України на відповідний рік, цей нормативно-правовий акт є основним документом, що регулює формування джерел і обсягів фінансових ресурсів Фонду (уникаючи, таким чином, виконання норми в 1 % прогнозованої величини доходів загального фонду держбюджету) [9, с.31].

Для підвищення ефективності використання коштів ДФРР у 2017 р. додатковим джерелом фінансування ДФРР встановлено спеціальний фонд державного бюджету, при цьому фінансові ресурси, отримані ДФРР від спеціального фонду (2,5 млрд. грн.), у 2,5 рази перевищили відповідні обсяги надходжень із загального фонду (1 млрд. грн.). Однак, фінансування ДФРР за рахунок спеціального фонду Державного бюджету не має гарантованих джерел наповнення.

З 2015 року, коли було ухвалено нормативно-правову базу відбору та реалізації проектів і визначено порядок використання коштів з ДФРР, обсяги фінансування за рахунок коштів Фонду зростають, проте в структурі видатків державного бюджету України вони все ще менші, ніж визначено чинним законодавством (1% прогнозного обсягу доходів загального фонду держбюджету на відповідний рік).

Проведений аналіз затверджених обсягів ДФРР у 2015-2020 рр. засвідчує системні проблеми його фінансування та використання (табл.1)

Таблиця 1

Динаміка обсягів фінансування ДФРР за 2015-2020 роки

Показники	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Доходи загального фонду державного бюджету України, млрд. грн.	491,8	575,6	702,0	842,9	908,4	858,7
Обсяги асигнувань ДФРР, млрд. грн.	2,9	3,0	3,5	6,0	7,17	4,9
Використано коштів ДФРР (касові видатки), млрд. грн.	2,4	2,7	3,1	3,8	5,5	4,4
% використання регіонами коштів	82,3	93,1	88,5	63,3	76,7	89,8
Обсяг нерозподілених регіонами коштів, млрд. грн.	0,5	0,3	0,4	2,2	1,67	0,5

Джерело: побудовано автором на основі показників Державного бюджету України [10-15]

За період 2015-2020 рр. виділені асигнування ДФРР не використовувалися у повному обсязі. Найнижчий показник використання коштів бюджетних програм у 2018 році (63,3% до затверджених призначень), не розподілено регіонами 2,2 млрд. грн. У 2019 році на інвестиційні програми і проекти регіонального розвитку, що фінансуються коштами Фонду, у державному бюджеті первинно було передбачено 7,67 млрд. грн. фактично виділено 7,17 млрд. грн., що склало 0,8% загальної суми доходів загального фонду бюджету. Обсяг нерозподілених за програмами та проектами регіонами коштів становив 1,67 млрд. грн., що є неефективним управлінням коштами ДФРР на центральному та місцевому рівнях. У 2020 р. на цю мету первинно передбачено 7,5 млрд. грн., фактично виділено 4,9 млрд. грн., з яких використано 4,4 млрд. грн., регіонами не розподілено 0,5 млрд. грн. Для порівняння, у 2015 році на видатки ДФРР було направлено 0,5% від надходжень до загального фонду Державного бюджету України.

У квітні 2021 року Уряд затвердив розподіл коштів державного бюджету на фінансування проектів ДФРР у 2021 році. На фінансування інвестиційних регіональних проектів у державному бюджеті передбачено 4,5 млрд. грн.; індикативний ДФРР мав скласти 9,3 млрд. грн. (не менше 1% доходів загального фонду). Однак під час розгляду бюджету на 2021 рік обсяг ДФРР зменшено до 4,5 млрд. грн., решту коштів перерозподілено на фінансування соціально-економічних субвенцій.

Кошти ДФРР спрямовуються на виконання інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку (у т. ч. проектів співробітництва та добровільного об'єднання

територіальних громад), що мають на меті розвиток регіонів, створення інфраструктури індустріальних та інноваційних парків, спортивної інфраструктури і відповідають пріоритетам, визначеним у Державній стратегії регіонального розвитку та відповідних стратегіях розвитку регіонів, а також на реалізацію проектів - переможців «Всеукраїнського громадського бюджету». На реалізацію інвестиційних програм і проектів регіонального розвитку, що мають на меті розвиток спортивної інфраструктури та енергоефективності державних і комунальних навчальних та медичних закладів, передбачається не менше 10% коштів ДФРР за кожним з таких напрямів, а на реалізацію проектів - переможців "Всеукраїнського громадського бюджету" - не більше 10% коштів ДФРР.

Для збалансування розвитку усіх регіонів країни, кошти ДФРР розподіляють між регіонами наступним чином: 80% коштів – відповідно до чисельності населення, яке проживає у відповідній області та Києві, і 20% – відповідно до показника валового регіонального продукту в розрахунку на одну особу (для регіонів, у яких цей показник менше 75% середнього показника по Україні). Розпорядником коштів ДФРР є Міністерство розвитку громад та територій України.

Кожен проект повинен передбачати співфінансування з місцевих бюджетів на рівні 10% від його вартості. Серед затверджених до реалізації проектів переважають проекти соціального спрямування. Проектам економічного спрямування громади приділяють менше значення. Переважно вони зводяться до проектів з ремонту доріг [16].

Для виявлення тенденцій використання коштів ДФРР розглянемо дані за період 2019-2020 рр., що демонструють зміни, які відбулись у зв'язку з коронавірусною пандемією (табл. 2).

Таблиця 2

Зведені відомості про напрями використання коштів ДФРР у 2019-2020 рр.

Напрями використання	2019 рік			2020 рік		
	кількість проектів	касові видатки ДФРР, млн. грн.	% касових видатків ДФРР	кількість проектів	касові видатки ДФРР, млн. грн.	% касових видатків ДФРР
Освіта - всього	256	1948,1	35,5	230	233,6	51,1
у т.ч. ДНЗ	60	371,6	6,8	81	790,9	18,0
школи	196	1576,5	28,7	149	1442,7	33,1
Водопостачання, водовідведення	43	401,3	7,3	12	247,3	5,7
Соціальний захист	5	28,3	0,5	3	10,7	0,2
Дороги, транспортна інфраструктура	46	551,2	10,0	16	198,5	4,5
Культура	36	238,3	4,3	19	135,1	3,0
Спорт	126	1032,6	18,8	107	942,2	21,7
Охорона здоров'я	93	939,1	17,1	53	522,4	12,0
ЦНАП, центри безпеки громадян	21	160,2	3,0	6	51,6	1,1
Інше	32	187,0	3,4	6	29,4	0,7
Разом	658	5486,1	100	452	4370,9	100

Джерело: побудовано автором на основі Звіту Рахункової палати [17]

Аналіз проектів та обсяги фінансування коштів ДФРР у 2019-2020 роках показали, що здебільшого вони пов'язані з будівництвом, реконструкцією, капітальним

ремонт та добудовою об'єктів соціальної і комунальної інфраструктури – освіта (35,5% та 51,1% коштів відповідно), спорт (18,8% та 21,7%) та охорона здоров'я (17,1% та 12%), що сукупно становить 71,4% та 84,4% від загального обсягу касових видатків ДФРР відповідно. До переліку об'єктів включено лише незначну кількість об'єктів соціального захисту, транспортної інфраструктури, культури. При цьому кошти направлялися на відтворення та розбудови мережі закладів соціально-культурної сфери та житлово-комунального господарства, які перебувають у занедбаному стані. На прискорення економічного зростання регіонів та територій шляхом розбудови інфраструктури індустріальних парків та мережі технопарків, створення центрів підтримки бізнесу, нових робочих місць у сільській місцевості, кошти ДФРР не спрямовувалися.

Аналіз обсягів фінансування та використання ДФРР свідчить про те, що головна мета видатків Фонду – підвищення конкурентоспроможності регіонів, їх економічного зростання, усунення регіональних диспропорцій у доступі населення до базових соціальних, комунальних та інших послуг – не досягнута у повній мірі. Затверджені проекти регіонального розвитку переважно спрямовувались на розв'язання нагальних соціальних проблем, на економічний розвиток регіонів спрямовувались лише одиничні проекти. Крім того мав місце несвоєчасний розподіл та неефективне використання коштів Фонду за інвестиційними програмами та проектами регіонального розвитку.

Висновки

Результати дослідження засвідчують, що в умовах дефіциту коштів загального фонду державного бюджету для здійснення запланованих видатків поточної діяльності та розвитку органів державного управління кошти спеціального фонду залишаються додатковим джерелом покриття наявного дефіциту.

Постійне збільшення у спеціальному фонді частки загальнодержавних доходів та їх спрямування на цільові видатки зменшує ресурсну частину загального фонду державного бюджету, а також послаблює контроль виконання запланованих надходжень і бюджетних програм. Тому, спеціальний фонд втрачає своє головне призначення в частині залучення власних надходжень бюджетних установ, адже він створювався з метою обрахування й посилення цільового використання позабюджетних коштів цих установ.

Для підвищення ефективності функціонування спеціального фонду державного бюджету необхідно:

- на законодавчому рівні закріпити джерела формування доходів спеціального фонду, що сприятиме стабільності його функціонування в бюджетах різного рівня;
- забезпечити обґрунтоване і прозоре планування надходжень спеціального фонду, що є основною причиною нестабільності й недовиконання доходів цього фонду;
- розпорядникам та отримувачам бюджетних коштів забезпечити результативне і продуктивне використання надходжень спеціального фонду.

Встановлено також, що в умовах дефіциту коштів державного та місцевих бюджетів для здійснення запланованих видатків розвитку ДФРР є додатковим джерелом фінансування економічного розвитку регіонів. Незважаючи на позитивні сторони від запровадження ДФРР, у результаті аналізу виявлено проблеми фінансування проектів, а засади його функціонування потребують подальшого вдосконалення. До основних проблем можна віднести:

- щорічне порушення норми, встановленої Бюджетним кодексом України щодо граничних обсягів ДФРР у межах 1% від загального фонду доходів державного бюджету України. ДФРР у державному бюджеті затверджується виходячи із бюджетних можливостей держави;

- фінансування коштів ДФРР за рахунок спеціального фонду державного бюджету, який не має гарантованих джерел наповнення;
- порушення термінів виділення коштів із державного бюджету розпорядникам коштів, унаслідок чого останні не встигають освоїти кошти ДФРР і змушені повертати їх до державного бюджету в кінці року;
- кошти ДФРР витрачаються на розв'язання поточних проблем, на економічний розвиток регіонів спрямовувались лише одиничні проекти, що не сприяє концентрації коштів на пріоритетних сферах регіонального розвитку. Пріоритетними у фінансуванні мають бути ті програми та проекти, які сприятимуть економічному зростанню регіонів та покращуватимуть інвестиційний клімат.

Список використаних джерел

1. Чепенко В., Серск В. Використання спеціальних фондів в Україні. URL.: <http://fisco-id.com/?module=an&action=preview&id=45>.
2. Загородній А. Г., Вознюк Г. Л. *Фінансово-економічний словник*. Львів: Видавництво Національного університету "Львівська політехніка", 2005. 714 с.
3. Нечипорук Н. Спеціальний фонд бюджетних установ: планування і формування. *Економічний аналіз*. 2010. Випуск 6. С. 131-134.
4. Дем'янишин В.В. Джерела формування спеціального фонду бюджетних установ: сучасні реалії, проблеми і перспективи. *Наукові записки [Національного університету "Острозька академія"]*. Серія: "Економіка". 2011. Випуск 17. С. 40-54. URL.: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoa_2011_17_7
5. Вносимо зміни до кошторису: особливості упорядкування спеціального фонду URL.: <http://parusconsultant.com/?doc=099170E469>
6. Бюджетний кодекс України № 2456-VI від 8 липня 2010 року URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
7. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання державного фонду регіонального розвитку» від 18.03.2015 р. №196 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/196-2015-%D0%BF#Text>
8. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки : затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 р. №695 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
9. Опарін В.М., Пйонко Н.Б. Державний фонд регіонального розвитку в системі фінансового вирівнювання. *Фінанси України*. 7. с.25-42
10. Закон України Про Державний бюджет України на 2015 рік URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80-19#Text>
11. Закон України Про Державний бюджет України на 2016 рік URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/928-19#Text>
12. Закон України Про Державний бюджет України на 2017 рік URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1801-19#Text>
13. Закон України Про Державний бюджет України на 2018 рік URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-19#Text>
14. Закон України Про Державний бюджет України на 2019 рік URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19#Text>
15. Закон України Про Державний бюджет України на 2020 рік URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text>
16. Державний фонд регіонального розвитку: гроші для розвитку чи проїдання? URL: <https://cost.ua/730-derzhavnyy-fond-rehionalnoho-rozvytku-hroshi-dlya-rozvytku-chy-proyidannya/>

17. Про результати аудиту ефективності використання коштів державного фонду регіонального розвитку – звіт Рахункової палати. URL: <https://rp.gov.ua/FinControl!/FinReports/?id=1041>